

Előfizetési ára helyben

Égész évre 8 korona.
Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

Egyes szám helyben 10 fillér.

SZARVASI HIR

Előfizetési ára vidéken

Égész évre 10 korona.
Fél évre 5 korona.
Negyedévre 3 korona.

Egyes szám vidéken 12 fillér.

TARSADALMI LAP.

Megjelenik minden Vasárnap reggel

Írások és előfizetések Kossuth-u. 41.
STAFFEL JÁNOS
címe küldendők. Nyílt soronként 50 fill.

Felolós szerkesztő:
STAFFEL JÁNOS

A lap szellemi részét illető közlemények is
Kossuth-utca 41. sz. a. intézendők.
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

Olvasóink szives tudomására

hozzuk, hogy lapunk e negyed évtől hetenként egyszer fog megjelenni: vasárnaponként. Ezt csupán azért tesszük — mert mint jeleztük — lapunk politikai lap lesz s a kétszer való megjelenés a lap kaucióját aránytalanul magasabbra emeli.

A háború és a drágaság.

Szarvas, 1909. április 3.

Mikor valamely országban a háború réme kísért, akkor egyidejűleg felüti a fejét a drágaság is. Minden lélező fogyasztási cikk megdrágul. Ez részben azért történik, mert háború alkalmával óriási mértékben jelentkeznek bizonyos cikkeknek a spekuláció, részben pedig azért van drágaság, mert az iparosok, kereskedők, vállalkozók tartanak attól a gyakran bekövetkezett helyzetből, hogy a háború alatt a nyersanyagokat csak kis mennyiségben gyártják, a melyeknek értéke ezután a legmagasabbra emelkedik.

Igy van ez a mostani háborús hangulat alkalmával is.

Drágul a kenyér és drágul a buza. Minden drágul és mi szinte tehetetlenül nézzük az általános drágulást.

Valamit kellene itt tenni a drágaság csökkentésére, mert a legtöbb eladó visszaél a háborús helyzettel és borura-derüre, a saját zsebére való spekuláció, egyre drágítja cikkeit.

Élelmiszer drágulás van másutt is, de legalább másutt foglalkoznak a kérdéssel, mi azokban csak panaszkodni tudunk. A háborús hangulat Ausztriában is drágaságot okozott. Ott legalább ankéteznek. Mi már az ankétezésbe is beleuntunk. Lipcsében például szintén drága a kenyér és a kenyéráruslátnak nagy visszaéléseket követtek el a pékuszorások, ám Lipcsé város tanácsa szigorú intézkedésekkel segített a dolgon.

Régi igazság, hogy szociális bajokat ankétezéssel elintézni nem lehet. Mégis foglalkoznunk kell az osztrák földművelésügyi miniszteriumban az élelmiszer-drágaság ügyében tartott ankéttel, foglalkoznunk vele annyival

is inkább, mert a bajok közösek, amelyre ott orvosságot keresnek. Foglalkoznunk kell vele azért is, mert az orvosságok között van néhány érdekes, melynek mi is hasznát vehetjük. Hír szerint annak a javaslatnak, a melyvel az osztrák miniszterium az élelmiszer drágaságon segíteni akar, alapelvei a következők:

Fejlesztése és megvédése a hazai termelésnek, fejlesztése az állattenyésztésnek és a termelők és a fogyasztók közti jobb összekötetés közvetítése. A legelők mesterséges gyepesítése és öntözése és a legelő állatok részére megfelelő menhelyek építése által jobb legelőt és ezzel jobb minőségű marhaállományt kívánunk elérni. A takarmány megjavítása érdekében a magterménytár állami intézetben intenzíve fejlesztendő és a tenyésztés hatóság szubvencionálásával, nemkülönben díjazással egybekapcsolt állatkiváltások rendezésével az állattenyésztés emelését keressük.

A nagyvárok decentralizációjakkal a város minden kerületében felállítandó fióküzletek által a közönséget jobb és gyors öss-

T Á R C A.

A zongoraművésznő.

Rothbergerné, a Lipótváros egyik leggazdagabb asszonya, épen magyarázatot tartott a divatárusnőnek, hogy hogyan díszítse a nyári kalapot. Leánya a jóléttől gömbölyű, különben butácska Lina, az udvarlójával, egy elegáns és nagyon pomádés gyógyszerész hallgatóval volt elfoglalva a szalon egyik sarkában. az udvarló, alighanem a jövőre negyedmiliókorona hozomány reményében, valóban nagy igyekezettel kedveskedett és bókolt Linácskának, a mit a mama árgus szeme örömmel vett észre.

A szőke, molett divatárusnő sutlogó hangon csiklandós éleket mesélt Rothbergernének, a ki az éleket csattanóján jöizűen, hangosan nevetett. Linácska nagy figyelemmel hallgatta udvarlóját. A szobában lévő arcáról a gondtalan, megelégedet emberek boldogságát lehetett leolvasni.

Éles, hosszú csöngetés hallatszott. Rothbergerné összerendezte és szinte ijedten hadarta:

— Szent Isten! Ez a zongoratanárnő. Egészen megfélekedtem, hogy ma vasárnap van. Linuska, Linuska, készülj a zongorához! . . . Na, ma megint lesz egy meleg órá! . . .

A divatárusnő értelmetlenül, kérdő leg nézett Rothbergernére.

A cseléd már beeresztelte az érkezőt. Tényleg a zongoratanárnő volt. Kicsi, vékony, hitványhaju, pergamentsárga arcú, igénytelen megjelenésű, negyven éves lány volt. Hidegen, kímérten köszönt a ház urnőjének, a mit az szinte nevetséges tisztelettel, alázatosan fogadott. Linácska is otthagya már udvarlóját, már a másik szobában volt és a zongoránál ült.

A zongoratanárnő is eltűnt a másik szobába és Rothbergernéből hosszú sóhaj tört elő. A divatárusnő, mint valami kérdőjel meredt a házasszonyára. Nem értette a dolgot, feleletet várt.

Rothbergerné alig hallhatóan szólott a divatárusnőhöz:

— Na, lelkem, ezt maga nem érti. Nagy művésznő, nagyon nagy művésznő ez a hölgy. A Linácskát tanítja zongorázni és 5 forintot kap minden óráért.

Rettenetes egy nő. Ugy ajtónak nem szabad nyitni, egy hangos lépést nem szabad tenni, egy szót sem szabad szólni. mikor ez zongorázni tanít. Rettenetes egy nő! . . . A Linácskát megpofozza, ha nem tudja a leckét. Az uram véletlenül, a multkor benyitott abba a szobába. Tudja mit tett? Ugy ráordított, hogy ez a uram majdnem összeesett a bálmulattól.

— Bolond ez a művésznő. — konstattálta a divatárusnő.

— Pszt, csöndesebben, még meghallja! Mit tud maga! Oriási művésznő. A legelőkelőbb helyeken ő tanítja az urilányokat. Valami gyönyörű játéka van. De mondhatom magának, hogy ez a heti három óra, a mi itt tölt, három évet vesz el mindig az életemből.

— Én ugy kidobnám, hogy a lába sem érné a földet.

— Mit tud maga! A művésznők mind ilyen szakántok. Jesszusom! . . . Hallotta? . . . Szegény Linuska, megint megpofozta.

Csakugyan bolitlról egy egészséges pofon hallatszott.

Na, én kidobnám azt a dämát, — mondotta meggyőződéssel a masmod.

szeköttetésbe kívánják hozni a termelő forásokkal. Az élelmickek kereskedelmének fejlesztésére vásárcsarnokok létesítését tervezik nagyobb számban, a melyeknek a vásári rendtartása azonban akképen állapítandók meg, hogy a termelő és fogyasztó közti fogalmat lehetőleg megkönnyítse. Arra akarnak lőrekedni továbbá, hogy az élelmickek megfelelő szállítási berendezések után a fogyasztó piacokra sürűben és főleg gyorsabban szállíthatók legyenek és erre nézve a szállítási viszonyok javítandók. Az állatértékesítő szövetkezetek létesítése a tenyésztők és husiparosok közti közvetlen forgalmat elősegítenék. Bizottságok kérdésével a külföldi viszonyok tanulmányozását is tervezik és a mi ott jó és üdős, itthon érvényesíteni kell.

Noha a miniszterium az élelmiszer drágaság kérdésének tanulmányozását még nem fejezte be, az erre vonatkozó munkálatok már nagyon előre haladtak.

Már most az a kérdés, hogy az osztrákoknak sikerülni fog-e az, ami nekünk nem sikerült, hogy ankétezésel üssék el a drágaságot. Mi is ankéteztünk, mi is tartottunk szaktanácskozmányokat, nálunk is készültek nagyszabású tanulmányok, de tudja isten, mintha az ankétek után még drágább lenne, mint azelőtt volt.

Közbejött aztán Monarchiánknak a Szerbiával való konfliktusa és most már az ankétek elmaradtak és a drágaság most még jobban halad, rohan a maga útján, annak meggátlására semmiféle intézkedés nem történik és

hova-tovább oda jutunk, hogy kincsekkel kell annak bírnia, a ki szűkségletét rendszeren fedezni akarja.

Az állami színházak és a vidék.

Sok és jogos a panasz a mi színházaink, különösen pedig az államilag támogatott színházaink ellen. Igaz, hogy ezeket a színházakat a kultúra, a fejlettebb izlés terjesztésére tartja fenn az állam sok nehéz százezrek árán, s az is igaz, hogy ezek a színházak jól-rosszul lejátsszák minden szezonban műsorukat, hogy azután négy- meg öt hónapos szünetekre vonuljanak el a tisztelt művészek, akiknek nagyrésze éppen olyan minden művészi ambíció nélküli nyugdíjképes állami hivatalnoknak véli magát, mint egy miniszteri osztálytanácsos, vagy egy törvényszéki bíró. Emelkedik a fizetésben, akár tud játszani; akár nem, s ha már egyszer bekerült a színházhoz, csak azon imádkozik, hogy az isten az emberi kor legvégső határáig nyújtsa ki életét, had élvezhesse minél tovább a teljes nyugdíjat. Másfelé, ugy látjuk másképen van ez. Ott a színházak igazán a kultúra szolgálatában állanak és nem elégszenek meg egy várossal, hanem mikor jön a nyári szünet, vándorura kelnek. Egyik előkelő berlini társulat, a Reinhardt léle „Deutsches Theater“ már jó előt birteti, hogy a társulat június és júliusban Münchenbe megy, nagy gondnal összeválogatott művészi műsorral s programjában többek közt Shakespeare, Schiller, Goetha darabjait is felvette. Igenis, ez lenne nálunk is kötelessége az államilag támogatott színházaknak az Operának és a Nemzeti Színháznak is. Hiszen e színházak fentartásához a vidéki városok lakossága is ugyancsak hozzájárul, illendő tehát nekik is valamit juttatni a fővárosi kö-

zöntség művelvezetéből. E színházaknak a nyári szünetet arra kellene felhasználni, hogy Magyarország egyes vidéki városait bejárják és néhány estén ott játszanak. Ha ez megtörténne, akkor elmondhatnók a mi állami színházainkról, hogy tényleg a kultúrát szolgálják.

De ugy vagyunk ezzel is, mint az egyszeri ember a Budapestre kívánczó fiával. Édes fiam maradj itthon, minek tudják meg Budapesten is, hogy te milyen számár vagy? Minek tudja meg a vidék is, hogy ez a drága pénzén fentartott két színház mennyire nem az, mint a minek lenniök kellene.

A gazdasági oktatás.

Néhány szó mezőgazdasági ismereteink fejlesztéséről, kapcsolatba hozva a gazdasági népoktatással.

II.

Első lépésnek mindenesetre rendszeres gazdasági iskoláztatást kell tartanunk, de vajjon nem e lehetne vele kapcsolatba hozni a gazdák oktatását és vezetését?

A cél érdekében a rendszeres gazdasági iskoláztatásnál elvnek kell elfogadni azt, hogy a tanzadasságok vezelői arra hivatott elméletileg és gyakorlatilag képzett gazdák lennének és nem képesített tanítók.

Ma, midőn a gazdatiszti állás folyton fogy és máris sok az állásnélküli gazdatiszt, a gazdasági akadémiák pedig el nem helyezhető mértékben ontják évről évre a tanult gazdákat, méltányos tehát, hogy a tanult gazdák tudásuk érvényesítésére és tovább adására alkalom nyíljon, és a nép gazdasági oktatásánál ez nemcsak lehetséges, de egyedüli célhoz vezet is.

Egy új m. kir. szaktanító képzőintézet felállítására fölszemes, elegendő képesített nyerne a gazdasági akadémiákon, hol még igen üdvös lenne a gazdasági

— Nem lehet drágám, ő művésznő nevel Linuskából.

— Pofonokkal?

— Mindegy, ilyenek a művésznők. A kikeit, pomádés gyógyszerész gyógyszerész kínosan feszengett helyén. Végre merészet gondolt, kezét esókolt a ház asszonyának és sietve, látható megkönnyebbüléssel távozott.

A divatárusnő is beletette zacskóiba a kalapokat és elment. Az ajtóig folyton mondotta:

— Kibóbnám, borzasztóan kibóbnám azt a dámát . . .

Déri Blanka, a zongoraművész, fáradtan, magát alig vonszolva lépett be egy külvárosi, kis földszintes házba. Az asztal terítve volt, vacsoráznai készültek. Egy öreg, elhízott asszonyság, egy rendetlenül öltözött, borotvátalan ember és egy fiatal ember ültek az asztalnál. A fiatal ember bosszusan megszólalt:

— Csakhogy megjöttél. Az embernek azért a rongy vacsoráért órákig kell várakoznia.

Az öreg, vékony, ványadt leány gyilkos szemekkel nézett a fiatalemberre.

— Rongy? . . . Ne egyél belőle. . . Menj Vendéglőbe enni.

— Nem kell agaskodni. Ha az ügyvédi vizsgát leteszem, nem fogsz velem ilyen magas hangon beszélni. Persze, most könnyű, most te vagy a pánzkereső, most le kell nyelnem szemrehányásaidat.

— Őt év óta készülsz arra az ügyvédi vizsgára és szívod a véremet. Dehát én testvéred vagyok és így az én lelke-men szárad, ha nem lezel ügyvéd. És az anyám Dunába öli magát, az anyám a villanyos elé fekszik. Szép kis élet, mondhatom.

Az öreg asszony békítőleg közbevetésgött;

— Blanka, hagyj békét Adolfnak.

— Persze, hagyjak békét neki. A vizsgadíjat orfoundmákkal elpezsgőzte, de én hagyjak békét neki. . .

Adolf ur természetesen hangon megjegyezte:

— Az embernek érzelmei is vannak. Ha ügyvéd leszek . . . Minden pénzét visszaadom. . . Egy krajcárig . . . És nem ismerjük egymást . . .

— Őt éve hallom ezt . . . Mikor leszel te ügyvéd, Istenem, mikor?

— Blanka, gyere vacsoráznai, szólt az öreg asszony.

— Vacsora? Köszönöm, nem kérek belőle. Majd a fűszeresnél veszek magamnak 20 fillért valamit. Ide nem ülök le hozzátok . . . És holnap kiköltözöm, butorozott szobát veszek, nekem ugyan nem mesél többet az ügyvédi vizsgáról . . . aljas banda. . .

Napról-napra így ment ez. Már öt év óta. A sovány, vén, ideges leány, kinek zsarnokságát a művészetéért megla-pulva türték a gazdag lipótvárosi asszonyok, nap-nap után azzal hagyta ott családját, hogy sohasem jön többé vissza.

Aztán az utcán valami különös, értelmetlen érzés ragadta meg, a lelke csodálatosan ellágyult, az idegessége teljesen elmúlt, szépen visszafordult, visszament a nyomorult otthonba és leült vacsoráznai.

Majd az asztalra tett néhány papírpénzt és Adolf ur azokból egyet zsebébe csuszaltva, egy körüti kávéházba ment billiárdozni.

Új szobafestő.

Vann szerencsém a tisztelt közönség b. tudomására adni, hogy szobafestő műhelyemet megnyitottam Szobafestéseket a legmodernebb — kivitelben gyorsan, pontosan és jutányos árak mellett uszközölök —

FUCHS SALAMON

II. ker. gróf Csáky Albin utca 233. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH[®]
 Budapest, Váci-körút 68.

Altal a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcsepplőgépek,
 szalmakaszalók, járgény-cséplőgépek, löhero-cséplők,
 tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
 szénagyűjtők, borosák, sorvatógépek, Planet jr.
 kapálók, azecskuvágók, répvágók, kukorica-
 morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes
 szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
 egyéb gazdasági gépek.

Lapunk nyomdájában egy jó házból való fin
 nyomdász tanulni felvétetik.

HÖLGYEK

részére nélkülözhetetlen.

Páratlan és
csodás hatású!

FÖLDES-féle

MARGIT CREME.

Ovakofijunk
az utáztatéktól

Pár nap alatt biztosan eltávolít azeplőt, májfoltot, pattanást, bőrkátt (Mütesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdit és fiatalít. Ára: Kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek: Margit hölgypor (3 színben) 120 kor., margit-szappan 70 fillér., Margit foggép: kor., Margit arcváz 1 korona Kapható Szarvason a következő gyógyszerárakban:

Bugyis Andor, Tréfyánszky Károly

Csábrády János

Mielőtt húsvéti
illatszer szük-
ségletét besze-
rezné el ne mu-
lasza megtekin-
teni

Litauszky Pál

illatszer különleges
ségi raktárát, ahol
azt mérsékelt áron
szerezheti be. —

Fajtiszta

szőlőajtvány, Ripária

és

saját termésü bor eladás

100 drb. zöldoltvány sima 8 Kor.
100 drb. zöldoltv. gyökeres 16 Kor.
1000 drb. Ripária port. sima 10 Kor.
1000 drb. Ripária port. gyök. 20 Kor.
1 lit, magyarádi bor. 1908. 50 Fill.
1 lit, magyarádi bakator 60 Fill.
1 lit, magyarádi bor 1906. 80 Fill.

Kapható kieszinyben és nagyban

RÉTHY SÁNDOR

szőlőbirtokosnál.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. kö-
zönséget, miszerint helyben II. ker.
Arany János-utca 329. sz. a.

asztalos műhelyt

nyitottam hol minden e szakmábu
végő asztalos munkát elvállalok.
butorok javítását és tisztítását
elvállalom.

Pontos kiszolgálás és jutányos árak
biztosítva.

A n. é. közönség pártfogását kérvo
maradtam tisztelettel

Ugrai József,

8-8 épület- és butor-asztalos.